

Område: Regional Udvikling
Afdeling: Jordforureningsafdelingen
Journal nr.: 11/7747
Dato: 09. februar 2012

Udarbejdet af: Ida Holm Olesen
E-mail: Ida.H.Olesen@regionsyddanmark.dk
Telefon: 7663 1926

Notat

Revision af Region Syddanmarks strategi for indsatsen over for jordforurening - Behandling af hørings svar

Resumé

Region Syddanmarks forslag til revideret strategi for indsatsen over for jordforurening har været i høring. Der er indkommet hørings svar fra 8 kommuner, og dette notat behandler de synspunkter, der fremgår af hørings svarene. I notatet behandles 11 synspunkter, hvoraf 2 har givet anledning til forslag om præciseringer af den reviderede strategi. De øvrige hørings svar tages til efterretning.

Indledning

Strategien blev til i 2007/2008, kort efter regionens tilblivelse. Jordforureningsafdelingen har arbejdet efter strategien i 4 år, og baggrunden for revisionen er, at vi har nået flere af de milepæle, der er beskrevet i strategien. I denne periode har vi også fået et større overblik over opgavernes omfang, hvor nogle af de påbegyndte indsatser har vist sig mere ressourcekrævende end beregnet, og nye udfordringer har vist sig.

Revisionen blev påbegyndt i 2011, hvor et forslag til revideret strategi blev politisk behandlet og efterfølgende udsendt i høring i regionens kommuner, Naturstyrelsen, embedslægeinstitutionen og vandværksforeningerne.

Revisionen vil have betydning for borgerne, kommunerne, staten og vandforsyningerne, der vil opleve at:

Vi gør mere

Vi opprioriterer indsatsen over for grundvandstruende forureninger yderligere, og vi fokuserer som udgangspunkt indsatsen områdevis. Vi fremlægger en konkret rækkefølge for den områdevis, grundvandsrettede indsats de kommende år og klare principper for den efterfølgende rækkefølge af områderne. Vi tilpasser løbende indsatsen efter de politiske beslutninger, der træffes i forbindelse med forureningerne i Kærgård Plantage og Grindsted by. Vi arbejder aktivt med optimering af data og med udvikling af såvel den tekniske som den administrative opgaveløsning.

Vi gør mindre

Vi minimerer indsatsen over for forureninger, der ikke truer værdifuldt grundvand, men udgør en begrænset risiko i forhold til indeklima, kontakt eller miljøet i øvrigt. Derfor færdiggør vi behandlingen af det historiske materiale, som vi har overtaget fra de tidligere amter et år senere, end vi tidligere har udmeldt. Den grundvandsrettede indsats vil blive reduceret svarende til de ressourcer, regionen skal anvende på forureningerne i Kærgård Plantage og Grindsted by.

Synspunkter fra høringsfasen

I det følgende gengives de indkomne synspunkter, og for hvert synspunkt er administrationens besvarelse og behandling af synspunkterne.

Synspunkt 1 – Odense Kommune

Odense Kommune påpeger, at statens grundvandskortlægning og kommunernes indsatsplaner er prioriteret ud fra problemer med nitrat og pesticider, og at denne prioritering ikke nødvendigvis har sammenhæng til det grundvand, som er mest truet af jordforurening eller som er vigtigst i forhold til drikkevandsforsyningen. Kommunen mener derfor, at der skal være mulighed for at fremrykke regionens indsats i særlige tilfælde, hvor en eller flere punktkilder udgør en særlig, eventuelt akut, risiko over for en vigtig og højt prioriteret grundvandsressource og/eller drikkevandsindvinding.

Det er desuden Odense Kommunes vurdering, at der vil blive behov for at revidere prioriteringen i strategirevisionen igen efterhånden som statens grundvandskortlægning afsluttes og kommunerne vedtager flere og flere indsatsplaner. Forventningen er, at de kommunale ønsker om en regional indsats overfor grundvandstruende jordforurening vil stige i takt hermed.

Besvarelse

Ved at gennemføre den videregående indsats i de områder, hvor staten har udført grundvandskortlægning og kommunerne har vedtaget indsatsplaner, sikres det, at regionens ressourcer anvendes hvor de gør mest nytte, fordi forsyningens fremtid er afklaret.

Vi er enige med Odense Kommune i, at der på sigt vil opstå behov for at prioritere på tværs af vedtagne indsatsplaner og afhængig af de enkelte punktkilders grundvandsrisiko.

Konsekvens for forslaget

Ingen. Der vil over tid opstå behov for at revidere strategien igen som konsekvens af fremdriften i statens grundvandskortlægning og kommunernes vedtagelse af indsatsplaner.

Synspunkt 2 – Fredericia Kommune

Fredericia Kommune udtrykker bekymring for, at en eventuel jordforurening med en kraftig afdampning af forurening til indeklimaet i en bolig, ikke vil blive prioriteret til indsats af regionen. Kommunen vil i så fald stå overfor en sag, hvor der eventuelt må gennemføres påbud overfor ejendommens ejer efter byggelovgivningen og med en eventuel retssag til følge.

Besvarelse

Der vil løbende være behov for at prioritere indsatsen. En sag, hvor der er tale om en kraftig indeklimapåvirkning, vil blive prioriteret så langt det er muligt.

Konsekvens for forslaget

Ingen.

Synspunkt 3 – Fredericia Kommune

Fredericia Kommune udtrykker bekymring over, at når det gælder mulige indeklimasager, så afsættes der primært ressourcer til at færdiggøre undersøgelser og oprensninger på rensningsgrunde i regionens strategi.

Det er desuden kommunens opfattelse, at der kan (og vil) være grunde, der på et spinkelt grundlag er taget ud af forureningskortlægningen. I disse sager har kommunen ikke

mulighed for at stille krav til fx nybyggeri i forhold til en eventuel forurening medmindre forureningen konstateres under byggearbejdet, hvilket ikke altid sker.

Besvarelse

Regionens (supplerende) kortlægning af forurenede og muligt forurenede lokaliteter omfatter alle de brancher, som er listet i Miljøstyrelsens kortlægningsvejledning. Kortlægningsarbejdet gennemføres i områder med værdifuldt grundvand først, jf. områderækkefølgen, og omfatter øvrige lokaliteter med indeklimalisiko ud over rensierne. Sideløbende hermed prioriteres indeklimalisager, som vi har fået kendskab til ved fx anmodninger om 1 års-undersøgelser fra boligejerne og den grundvandsrettede indsats. En yderligere opsøgende indeklimalindsats ud over rensierne er nedprioriteret for at kunne prioritere grundvandsindsatsen op.

Indsatsen over for jordforurening har været og vil være mange år endnu, og der opnås løbende ny viden og udvikles nye metoder på området. Derfor kan nogle lokaliteter tidligere være undersøgt med metoder, som i dag findes mangelfulde.

Konsekvens for forslaget

Ingen.

Synspunkt 4 – Fredericia Kommune

Fredericia Kommune er enig med regionen i, at indsatsen for grundvandsbeskyttelse i kortlagte områder og i områder hvor der er udarbejdet indsatsplan, bør prioriteres højest. Kommunen mener dog, at vandværkers indvindingsoplande bør inddrages i denne kategori, såfremt kildepladserne er bevaringsværdige. Kommunen finder det ønskeligt, at disse områder medtages i regionens prioritering, idet de ellers risikerer at falde helt udenfor regionens strategi.

Besvarelse

Kommunerne udarbejder indsatsplaner for indvindingsoplande til almene vandværker og alle bevaringsværdige kildepladser vil derfor blive omfattet af regionens prioritering i takt med at der udarbejdes indsatsplaner for dem. Såfremt der ikke udarbejdes en indsatsplan for et indvindingsopland, der ligger udenfor et område med særlige drikkevandsinteresser, betyder regionens strategi, at dette indvindingsopland vil blive prioriteret lavere end et indvindingsopland med en indsatsplan.

Konsekvens for forslaget

Indvindingsoplande udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser og uden indsatsplan skrives ind i prioriteringen på side 7 i strategirevisionen som 5. prioritet.

Synspunkt 5 – Fredericia Kommune

Fredericia Kommune har forståelse for regionens ønske om at prioritere opsporing af forurening indenfor områder med værdifuldt grundvand. I den forbindelse efterspørger kommunen en redegørelse for, hvordan regionen vil prioritere at finde de forureninger først, der udgør den største risiko for det mest værdifulde grundvand.

Besvarelse

Efter strategirevisionen gennemføres regionens kortlægnings-, undersøgelses- og oprensningsindsats i den grundvandsprioriterede områderækkefølge og ud fra branchelisten i Miljøstyrelsens kortlægningsvejledning, dvs. vi leder efter de forureninger, som udgør den største risiko for værdifuldt grundvand.

Konsekvens for forslaget

Ingen

Synspunkt 6 – Fredericia Kommune

Fredericia Kommune er usikker på, hvad det betyder, at regionen vil bruge færre ressourcer på lovpligtige undersøgelser udenfor værdifulde grundvandsområder. Hvis det betyder, at V1-kortlagte grunde undersøges på et mere lempeligt niveau for derefter evt. at blive helt udtaget af kortlægningen, så finder kommunen det problematisk.

Besvarelse

Når kortlægningsarbejdet prioriteres i områder med værdifuldt grundvand, vil der være flest grundejerne indenfor disse områder, som kan og vil anmode om at få gennemført en lovpligtig forureningsundersøgelse. Kvaliteten af undersøgelserne påvirkes ikke.

Konsekvens for forslaget

Ingen.

Synspunkt 7 – Kolding kommune

Kolding Kommune mener, at rækkefølgen af strategirevisionens 1. prioritet bør tage udgangspunkt i indsatsplanens zoner af sårbare områder frem for i indsatsplanens alder. I forbindelse med kommunernes indsatsplaner zoner områderne, så man kan se, hvor de mest sårbare steder indenfor indsatsområdet findes. En forurening af disse steder vil være mere kritisk end en forurening i andre dele af indsatsområdet. Sårbare områder er fx det boringsnære område (i forhold til vandværksboringer), nitratfølsomt område, infiltrationsområder og områder med kort transporttid til vandværksboringerne.

Besvarelse

Dette detaljeringniveau er foreløbig ikke aktuelt i forhold til forureningskortlægningen frem til videregående undersøgelser. De nævnte parametre kan komme i spil, hvis der på et tidspunkt skal prioriteres mellem flere omkostningskrævende undersøgelser og oprensninger inden for et eller flere indsatsplanområder.

Konsekvens for forslaget

Ingen.

Synspunkt 8 – Kolding kommune

Kolding Kommune henviser til, at der under 2. prioritet i strategirevisionen anføres, at indsatsen i forhold til indeklimalisiko alene vil være rettet mod renserigrunde. Kommunen vurderer, at der også skal afsættes midler til undersøgelse og oprensning af andre forureninger, der akut truer indeklimaet og hvor der ikke er påbudsmulighed.

Besvarelse

Region Syddanmark har i strategien fra 2008 valgt en ekstra indsats for at opspore forureninger på renserier, men det betyder ikke, at vi ikke også prioriterer indeklimalisager som vi har fået kendskab til ved fx boliganmodninger og grundvandsprioriteret indsats. Regionen har indsats over for forureninger, der udgør kraftig indeklimalpåvirkning, men en særlig opsporing af indeklimalisiko ud over renserierne nedprioriteres for at opprioritere grundvandsindsatsen. Den særlige indsats i forhold til renserierne skyldes, at renserier ofte har givet anledning til kraftig forurening, der truer både grundvand og indeklima i boliger. Regionens kortlægningsarbejde gennemføres i områder med værdifuldt grundvand først, jf. områderækkefølgen, og omfatter øvrige lokaliteter med indeklimalisiko ud over renserierne.

Konsekvens for forslaget

Strategirevisionen, side 6, spalte 2, øverste afsnit, sidste to sætninger omformuleres til: Forureninger der medfører en kraftig indeklimalpåvirkning vil blive prioriteret til en

indsats, men der gennemføres ingen ekstra indsats for at opspore lokaliteter med indeklimarisiko. Som en konsekvens af den afsluttede rensrikortlægning forventes indeklimaindsatsen i de kommende år primært at omfatte færdiggørelse af undersøgelser og oprensninger på rensrigrunde.

Synspunkt 9 – Esbjerg kommune

Det er Esbjerg Kommunes holdning, at prioritering af grundvandsindsatsen ikke alene bør følge den statslige prioritering af grundvandskortlægningen, men baseres på en afvejning af, hvor der opnås bedst grundvand for de forhåndenværende midler, ligesom der bør foretages en afvejning af den pågældende grundvandsressources og evt. drikkevandsindvindings vigtighed, dvs. hvor mange mennesker, institutioner og virksomheder er afhængige af grundvand fra den specifikke ressource og er der umiddelbart adgang til reservekapacitet.

Besvarelse

Prioriteringen i strategirevisionen følger statens grundvandskortlægning og afspejler delvist de tidligere amters grundvandsprioritering. Ved at prioritere indsatsen i de områder, hvor der er udført grundvandskortlægning og udarbejdet indsatsplaner, sikrer vi, at regionens ressourcer anvendes i områder, hvor de gør mest nytte, fordi grundvandets fremtid her er afklaret.

Konsekvens for forslaget

Ingen.

Synspunkt 10 – Esbjerg kommune

Esbjerg Kommune har forståelse for, at store forureningsager som i Kærsgaard Klitplantage og Grindsted by har en særlig bevågenhed og derfor kan forlange synlige tiltag. Kommunen opfordrer dog regionen til ikke at foretage en opprioritering af disse sager, på bekostning af den generelle grundvandsbeskyttelse i områder, som indgår i eller forventes at indgå i den almene drikkevandsforsyning.

Besvarelse

Indsatsen på de nævnte lokaliteter frem til og med 2012 er en del af gældende politiske beslutninger. Beskyttelse af overfladevand forventes at indgå i regionens prioriteringsgrundlag efter jordforureningsloven, når vandrammedirektivet bliver implementeret. Der ud over er synspunktet taget til efterretning.

Konsekvens for forslaget

Ingen.

Synspunkt 11 – Esbjerg kommune

Esbjerg Kommune har tidligere påklaget en af Region Syddanmarks konkrete afgørelser vedrørende modtagelse af rent jord i en råstofgrav til Natur & Miljøklagenævnet. Kommunen har på nuværende tidspunkt ingen bemærkninger til afgørelsen og afventer nævnets afgørelse vedrørende regionens forvaltningspraksis.

Besvarelse

Regionen anerkender, at kommunen ikke er enig i regionens administrationspraksis.

Konsekvens for forslaget

Ingen.